

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2097/23-T
Sp. zn. ČŠIT-S-402/23-T

Název	Základní škola Orlová-Lutyně Mláďí 726 okres Karviná, příspěvková organizace
Sídlo	Mláďí 726, 735 14 Orlová-Lutyně
E-mail	zsmladi@volny.cz
IČO	75 026 643
Identifikátor	600 136 612
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ing. Kateřina Plintová
Zřizovatel	Město Orlová
Místo inspekční činnosti	Mláďí 726, Orlová
Inspekční činnost na místě	17. 10. 2023 – 19. 10. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Orlová-Lutyně Mláďí 726 okres Karviná, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny – výdejny.

V základní škole se k termínu inspekční činnosti vzdělávalo 395 žáků v 19 třídách. Speciální vzdělávací potřeby druhého až čtvrtého stupně podpory byly identifikovány u 54 žáků. Pro 6 žáků byl vypracován na základě doporučení školského poradenského zařízení individuální vzdělávací plán. Za poslední tři školní roky došlo k navýšení počtu žáků téměř o 11 %. Na vzdělávací nabídku pro základní vzdělávání s profilací na tělesnou výchovu s názvem školního vzdělávacího programu „Pohyb, zdraví, tvůrčí smysl“, navazuje školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání s názvem „Kluci a děvčata, země je kulatá“. K zájmovému vzdělávání bylo ve čtyřech odděleních přihlášeno 111 účastníků. Tři oddělení školní družiny využívají samostatné prostory a jedno oddělení se nachází v kmenové třídě základní školy. K pohybovým činnostem, sportovním a dalším aktivitám je využíván blízký lesopark.

Škola nemá vlastní školní jídelnu, školní stravování je zajištěno v budově školy ve školní jídelně – výdejně patřící jinému právnímu subjektu, a to Základní škole Orlová-Lutyně Školní 862 okres Karviná, příspěvková organizace.

Škola informuje o své činnosti prostřednictvím webových stránek, sociální sítě, v městském zpravodaji a regionální televizi.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Při řízení školy ředitelka školy vychází z reálné koncepce rozvoje školy. Cíle a podmínky pro jejich dosažení jsou jasné a odráží se v činnosti školy. Prioritou je účinná motivace žáků k dosahování dobrých výsledků vzdělávání. Dále se škola zaměřuje na podporu využití informačních technologií ve výuce, rozvoj digitálních kompetencí žáků, vzdělávání pedagogů, rozvoj profesních kompetencí a zapojení do nových forem projektových aktivit s vnějšími partnery. Dochází k posilování aktivit k podpoře bezproblémového přechodu dětí z mateřské školy do základního vzdělávání ve spolupráci s blízkými mateřskými školami a dokončení modernizace dílen pro pracovní činnosti.

Ředitelka školy vykonává funkci od srpna 2020, část svých kompetencí delegovala zástupkyni a v souladu s potřebami školy i na vedoucí vychovatelku školní družiny. Kontrolní systém je funkčně nastaven. Hospitační činnost je zaměřena zejména na výuku začínajících nebo nově nastupujících pedagogů, případně reaguje na aktuální podněty. Začínajícím pedagogům je poskytována průběžná podpora prostřednictvím uvádějícího učitele a možnosti konzultací v rámci příslušného metodického orgánu, případně s vedením školy. Ve škole jsou vytvořeny adekvátní podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, které je důsledně plánováno a zohledňuje i vzdělávací zájmy vyučujících. Jsou podporovány inovativní přístupy ve výuce (např. metoda CLIL, rozvoj kompetencí ve využívání informačních a komunikačních technologií). Poznatky z absolvovaných vzdělávacích akcí si učitelé aktivně předávají, jejich praktické využití ve výuce je vedením školy cíleně sledováno. Dochází k výměně informací o žácích, řešení organizačních záležitostí a sdílení materiálů k výuce. Méně se učitelé orientují na cílenou práci s výsledky vzdělávání žáků na druhém stupni v českém jazyce a literatuře, v matematice a využití efektivních strategií, které by vedly ke zlepšení jejich výsledků.

Ředitelka školy se pravidelně účastní zasedání školské rady, spolupracuje se Spolkem rodičů a přátel školy. Aktivně řeší podněty ze strany žáků a zákonných zástupců. Z anketního šetření v průběhu inspekční činnosti vyplynula převážující pozitivní atmosféra mezi jednotlivými aktéry vzdělávání. Žákovská samospráva má podporu vedení i učitelů. Práci žákovské samosprávy je ve škole věnován dostatečný prostor. Pro žáky i zákonné zástupce jsou zajištěny poradenské služby v rámci školního poradenského pracoviště (dále „ŠPP“), které naplňuje velmi kvalitně zpracovaný program poradenských služeb. Všichni členové ŠPP jsou k výkonu funkce odborně kvalifikovaní. Spolupráce všech zúčastněných je na vysoké úrovni, pravidelně se scházejí a vyhodnocují potřeby žáků, stanovují postupy a úkoly v závislosti na účinnosti opatření. Vedení dokumentace, zajišťování podpůrných opatření i pravidelné hodnocení úspěšnosti žáků je funkční. Potřebná metodická podpora při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je ŠPP poskytována jak učitelům, tak asistentům pedagoga.

K minimalizaci výskytu rizikového chování účinně slouží preventivní program školy, který obsahuje strategie k předcházení školní neúspěšnosti a je pravidelně vyhodnocován a aktualizován. Témata prevence jsou stálou součástí učiva ve výuce (výchova k občanství, příprava na volbu povolání). Škola v této oblasti spolupracuje se zřizovatelem, pořádá besedy s Policií České republiky.

Žáci jsou pravidelně seznamováni s riziky a poučení v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Škola zpracovává rozbor školní úrazovosti a má snahu eliminovat počet úrazů aktivním dohledem a dodržováním nastavených pravidel. Zvýšená úrazovost souvisí s důsledností evidence, s přecházením žáků mezi budovami školy a poraněním v hodině tělesné výchovy. K nezbytným přesunům žáků mezi učebnami v různých budovách by přispěla stavební úprava spojovacího krčku mezi pavilony školy. Dosud musí žáci přecházet jen zastřešeným schodištěm. Moderní čipový systém ve školní družině umožňuje bezpečnou, rychlou a efektivní komunikaci zákonných zástupců s vychovatelkami při vyzvedávání účastníků ze školní družiny.

K naplňování stanovených vzdělávacích cílů a ke zpestření vzdělávací nabídky přispívá aktivní zapojení školy do projektů. Ty byly zdrojem nejen finančních prostředků, ale také inspirativních námětů a další specifické podpory např. doučování žáků, podpora nadání, kariérové poradenství, inovativní vzdělávání (kluby – badatelský, čtenářský, zábavné logiky, deskových her), sportovní aktivity žáků. Škola pozitivně podporuje kladné postoje ke zdravému životnímu stylu, nabízí kurzy plavání či lyžařské i pobyty v přírodě. Učebna pro praktickou výchovu a pracovní činnosti byla dovybavena novými pracovními stoly. Prostorové a materiální podmínky školy odpovídají potřebám realizovaných školních vzdělávacích programů v základním i zájmovém vzdělávání. Ředitelka jejich stav průběžně vyhodnocuje a zlepšuje.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání byl sledován hospitacemi v základní škole a školní družině. Většina výuky na obou stupních základní školy probíhala v příznivé pracovní atmosféře se vstřícným přístupem pedagogů. Přítomným žákům se speciálními vzdělávacími potřebami byla pedagogy i asistenty pedagoga věnována potřebná péče respektující jejich specifické vzdělávací potřeby. V oblasti psychohygieny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je nutné více ve výuce zohlednit jejich momentální zdravotní stav.

Vzdělávání na prvním stupni základní školy se vyznačovalo účinnou volbou forem a metod práce, které umožňovaly vysokou míru aktivního rovnoměrného zapojení žáků do výuky.

Jednotlivé činnosti na sebe vhodně navazovaly a byly optimálně časově rozvržené. Udržení zájmu a pozornosti žáků, zejména v nižších ročnících, podporovalo využití relaxačních prvků i pohybových aktivit. Prostřednictvím práce ve dvojicích a skupinách žáci rozvíjeli své dovednosti pracovat, komunikovat a plnit úkoly v týmu. Účelně byla volena samostatná práce k ověření osvojených znalostí. Efektivitu výuky zvyšovala cílená práce s chybou, mezipředmětové propojení, zařazování aktivit rozvíjejících kritické myšlení a čtenářskou gramotnost. Vhodně byly využívány názorné pomůcky a práce s interaktivní tabulí. Žáci byli vedeni přiměřeně svému věku k sebehodnocení.

Výuka na druhém stupni byla postavena na frontální komunikaci vyučujících se třídou a úkolech pro samostatnou práci žáků. V menší míře bylo využíváno zadávání úkolů vyžadujících vzájemnou spolupráci ve skupinách nebo dvojicích. Jednotlivé činnosti na sebe logicky navazovaly, vyváženým způsobem bylo zastoupeno opakování, procvičování znalostí i probírání nového učiva. Přiměřené a jasně formulované požadavky vycházely z poznatků vyvozených v předchozích hodinách, ve vhodných případech docházelo k propojení probíraného učiva s praktickým životem. Žáci byli vedeni k aktivnímu zapojení do činností, vyslovení vlastního názoru nebo vhodné formulaci dotazů. Většina z nich zodpovědně přistupovala k předkládaným úkolům a jejich dílčí pokroky podporovalo průběžné slovní hodnocení s důrazem na povzbuzení. Okamžitá zpětná vazba byla nejčastěji postavena na společné kontrole správnosti řešení. Potřebnou názornost podporovalo efektivní využití didaktických pomůcek a audiovizuální techniky. V některých hodinách byl jedním z dílčích cílů výuky i rozvoj informatického myšlení. Rozvoj jazyka je posilován výukou některých předmětů v angličtině metodou CLIL. Využitím prvků kritického myšlení byla rozvíjena čtenářská gramotnost s důrazem na porozumění významu a obsahu přečteného textu, tvořivost a rozvoj paměťových schopností. Učitelé vedli žáky k všestranné a otevřené komunikaci, správné formulaci otázek a odpovědí, naslouchání i získávání sebedůvěry při vystupování před ostatními. Velká pozornost byla věnována diferenciaci při zadávání úloh podle individuálních schopností žáků.

Zájmové vzdělávání probíhalo v příjemné, přátelské atmosféře. Skladba a rozvržení činností umožňovaly odpočinek žáků po vyučování i získávání nových znalostí a praktických dovedností. Prostřednictvím promyšlených aktivit bylo podporováno utváření pozitivních vztahů mezi žáky i rozvoj jejich sociálních dovedností. Žáci byli vedeni k všestranné a otevřené komunikaci, toleranci a ohleduplnosti. Účelně byly využívány pestré metody a formy práce s cíleným zaměřením na danou věkovou skladbu účastníků. V činnosti školní družiny se pozitivně odráží také spolupráce s místní knihovnou (besedy, soutěže, podpora čtenářství).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Realizované společné aktivity školy a okolních mateřských škol obohacují základní vzdělávání. Škola organizuje nadstandardní aktivity ve spolupráci s rodiči předškolních dětí a s žáky prvního stupně základní školy, kde se hravou formou seznamují se školou a činnostmi v ní. Usnadňují tak dětem přechod z předškolního do základního vzdělávání. Vedení školy vytváří vhodné podmínky žákům se speciálními vzdělávacími potřebami pro začleňování do tříd a do výuky.

V základní škole ověřují učitelé dosaženou úroveň vzdělávání průběžnou klasifikací s využitím různých forem písemného a ústního zkoušení. Zákonní zástupci jsou o prospěchu a chování žáků informováni prostřednictvím vnitřního informačního systému, dále na pravidelných třídních schůzkách, případně při individuálních konzultacích s pedagogy.

Žákům v prvních třech postupných ročnících jsou zachovány motivační žakovské knížky. Ve školním roce 2022/2023 prospělo 53 % žáků s vyznamenáním, neprospělo šest (1,5 %). V porovnání s předchozím školním rokem 2021/2022 jsou výsledky vzdělávání na srovnatelné úrovni. Pro žáky s obtížemi při zvládnutí učiva škola zajišťuje individuální a skupinové doučování. Z předmětů matematika a český jazyk a literatura se analýza příčin školní neúspěšnosti na druhém stupni základní školy na úrovni předmětových komisí zatím neprovádí. Objektivní zpětnou vazbu na poskytované vzdělávání získává škola z externího výběrového zjišťování výsledků žáků, do kterého se dlouhodobě zapojuje. Zjištěná úroveň výstupů má pro školu pouze informativní charakter, příslušné metodické orgány s výsledky dále cíleně nepracují a nevyužívají je k případným úpravám vzdělávacího procesu. Škola monitoruje úspěšnost žáků při přijímacím řízení na střední školy. V oborech vzdělání s maturitní zkouškou pokračovalo ve školním roce 2022/2023 celkem 60 % absolventů základní školy.

Ve škole nejsou evidovány závažnější projevy rizikového chování žáků. Ve výchovných opatřeních výrazně převyšují udělené pochvaly nad počtem uložených opatření k posílení kázně. V průběhu vzdělávání jsou žáci ve spolupráci s externími odborníky zapojováni do preventivních aktivit tematicky zaměřených na potřeby konkrétních věkových skupin. Vhodná témata primární prevence jsou začleňována do výuky vybraných předmětů. Akce, které podporují minimalizaci výskytu rizikového chování nebo řeší problematiku vzájemných vztahů a konfliktů mezi žáky, pravidelně organizuje ŠPP. Nejčastěji škola řešila případy záškoláctví. Výchovná opatření jsou ukládána v souladu s pravidly stanovenými ve školním řádu. Kázeňské přestupky žáků řeší škola s jejich zákonnými zástupci a podle potřeby s orgánem sociálně právní ochrany dětí. Přijatá opatření byla většinou účinná. V rámci školní preventivní strategie jsou žáci cíleně vedeni k toleranci, respektování jiného názoru, vytváření dobrých vztahů a zodpovědnosti za své chování.

V průběhu školního roku se daří žáky motivovat k účasti ve školních kolech vědomostních olympiád, jazykové, sportovní, pěvecké a recitační soutěže. Žáci reprezentují školu v okresních a regionálních kolech i na celostátní úrovni především v největším sportovním projektu Sazka Olympijský víceboj. Zapojení žáků do školních i mimoškolních aktivit posiluje jejich sociální a osobnostní kompetence i sounáležitost s městem. Žáci školy se účastní ekologických projektů, dobročinných sbírek, akce vzájemné tvorby krátkých veršů spolu se seniory. Svou kreativitu mohou uplatnit při vydávání školního časopisu. Účastníci zájmového vzdělávání ve školní družině připravují vystoupení pro veřejnost při různých akcích města.

Činnosti ve školní družině volně navazují na základní vzdělávání, rozšiřují vědomosti, zdokonalují praktické i sociální dovednosti žáků a přispívají k smysluplnému využití volného času. Naplňování výchovně vzdělávacích cílů ve školní družině je vyhodnocováno na základě zapojení a úspěšnosti žáků v soutěžích, či z praktických výstupů jednotlivců i skupin. Školní družina spolupracuje s mateřskou školou v rámci čtenářského klubu, dále s partnerskou školní družinou v Přerově. V letošním roce žáci pracují na projektu, který podporuje prohlubování vzájemných vztahů v kolektivu.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti ve školním roce 2020/2021 došlo ke změně na pozici ředitelky školy i její zástupkyně.

- Navýšil se počet žáků i tříd za poslední tři školní roky o 11 %.
- Od prvního ročníku byly žákům zavedeny elektronické žákovské knížky a zlepšily se materiální podmínky pro vzdělávání.
- Škola se účelně zapojila do projektů, které podporují rozvoj kompetencí k učení, základy programování a inforatické vzdělávání.
- Závěry z předchozí inspekční činnosti týkající se materiálních podmínek pro praktickou realizaci polytechnické výchovy a pracovní činnosti byly částečně zohledněny. Stále chybí kvalitní technické vybavení učebny dílen.

Silné stránky

Základní škola

- Škola optimálně využívá spolupráci s důležitými partnery ke zkvalitňování činnosti školy. (1.5)
- Účinné využívání informačních technologií a metody CLIL vede k rozvoji digitálních i jazykových kompetencí žáků. (4.2)
- Efektivní zapojení žáků do četných školních aktivit podporující jejich vzájemnou spolupráci i jejich sociální a osobnostní rozvoj. (4.4)

Školní družina

- Pestrá nabídka aktivit má pozitivní vliv na celkový rozvoj osobnosti žáků. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Základní škola

- Předmětové komise se nezaměřují na průběžné vyhodnocování a cílenou práci s výsledky žáků. (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na průběžné vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků na předmětových komisích, která povedou k jejich zlepšení.
- Nadále usilovat o zlepšení podmínek pro pracovní činnosti.
- Respektovat individuální potřebu relaxace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Zajistit úpravy chodníků a propojovacího krčku mezi pavilony.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní a zájmové vzdělávání platný pro školní rok 2023/2024
2. Strategie rozvoje školy na období 2019-2023
3. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků platný pro školní rok 2023/2024
4. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2023/2024
5. Třídní knihy vedené v elektronické podobě ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
6. Evidence žáků (školní matrika) vedená v elektronické podobě ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
7. Hospitační záznamy za školní roky 2022/2023 a 2023/2024 (vzorek)
8. Dokumentace k oblasti výchovného poradenství pro školní rok 2023/2024 (vzorek)
9. Dokumentace k oblasti prevence negativních jevů pro školní rok 2022/2023 a 2023/2024 (vzorek)
10. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
11. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
12. Zápisy z předmětových komisí vedené ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 (vzorek)
13. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy (vzorek)
14. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti žáků při poskytování vzdělávání vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
15. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy pro školní rok 2023/2024 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Ing. Ivana Teichmannová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petr Novotný, školní inspektor

PaedDr. Ivana Marková Ph.D., školní inspektorka

Bc. Marcela Zahradníková, kontrolní pracovnice

30. 10. 2023